

1998 szeptemberében, egy hétfő reggel, belépve a lelkészi hivatal gyűléstermébe, recsegő fa parketteken közeledtem egy másik irodához, ahol egy nagy, fehér ajtó résén keresztül Mikó Jenő püspök urat pillantottam meg, ahogy a munkaasztalához hajolva, szürke öltönyben egy kispapírra valamit jegyzetelt. Kopogtam, illő módon köszöntem, és máris hozzám fordulva és mosolyogva azt válaszolta: „Légy üdvözölve, kedves Tibor!”

Ettől a pillanattól kezdve egy szoros kapcsolat alakult ki köztünk a hároméves segédlelkészségem alatt, amely több volt, mint egy kollegiális kapcsolat.

Eleinte persze egymást figyeltük, fürkésztük, ki milyen viselkedést mutat bizonyos helyzetekben, de az idő múltával egy erős bizalom alakult ki közöttünk.

Azt vettem nála észre, hogy leginkább a munkamorál volt az, amit a püspök úr megkívánt tőlem és általában a segédlelkészeitől. Az időben már emeritus-püspök volt, de mivel hetente tanított a komáromi teológián, amelyekre mindig komolyan készült és katonásponossággal utazott, így segédlelkészi éveim tulajdonképpen az ő szolgálatainak tehermentesítése és helyettesítése volt, amíg ő pedagógiai munkáját végezte. Őszintén bevallva, nem kímélt engem e téren és a hét mindennapja be volt különböző szolgálatokkal osztva. Hétfőn rendszerint 7.00-kor kezdtem a hittant a Duna utcai Alapiskolában és gimnáziumban és egész héten péntekig folyt a tanítás. E közben nagyon gyakran nekem kellett megtartani a magyar felnőtt bibliaórákat kedden és pénteken, csütörtökön pedig a szlovák testvéreknek; szerdán a magyar ifjúsági és főiskolai hallgatóknak a magyar, ill. csütörtökön olykor a szlováknyelvű ifi-bibliaórákat; szombaton vagy hét közben külön a konfirmandusokkal találkoztunk; vasárnap reggelenként tartottuk külön a szlovák és magyar istentiszteleteket, ill. vasárnap délutánként nemegyszer a diakóniai csoportban folyt a szolgálat. Ezenfelül, esketések, temetések, keresztelesek, és sok más szolgálat alatt a püspök úr kedves szigorral figyelte ill. informálódott, hogy bírom e a soha véget nem érő terhelést és fel vagyok e azokra tisztességesen

készülve. Talán az imponált leginkább neki, hogy sosem nyafogtam a sok szolgálat és munka ellenére.

Első szolgálati évem alatt csupán egyszer utaztam haza szüleimhez, ami azt mutatja, hogy valóban nem kímélt.

Azonban így nemcsak gyorsan tanultam és lelkeszi tapasztalatot szereztem, hanem mint fiatalteológust, később újdonsült lelkészt a püspök úr el kezdett respektálni és meg szeretni. Egyre gyakrabban hívott lakására, felesége Erzsike jelenlétében hosszantartó beszélgetésekre, beleavatva az egyház talán minden folyamatába, bizalmas történetekbe, egyházpolitikába amiken, mint püspök átment.

A szolgálatom második évében már magával vitt különböző magas rangú fogadásokra és nagykövetségi meghívásokra is, amelyekre különben csak ő volt hivatalos, ill. később nem akadályoztatott sosem abban, hogy külföldre utazzam továbbtanulási vagy egyéb ügy miatt. Sőt, már ő volt az, aki saját pedagógiai kötelességeit az én programjaimhoz is igazította.

Akkor vettem igazán észre, hogy a vélt szigora mögött tud nagyon gáláns és nagyvonalú lenni, nem parancsolgatva, hanem barátságosan megoldva a helyzeteket. Püspök úr viselkedésében volt valami, amit semmilyen más lelkész viselkedésében nem véltem felfedezni, és pedig, egy amolyan „arisztokratikus“ magatartás, a maga művelt és intelligens kiállásával. Prédikációiban is érzékelhető volt ez az intellektuális beállítottság, de eleve mindenhol, ahol megjelent. Sokszor voltam tanúja olyan kellemetlen helyzeteknek, amikor a püspök urat politikai múltja miatt piszkálták, de ezeket mindig intelligensen úgy oldotta meg, hogy respektje az emberek előtt mégsem sérült. Pedig a gyülekezetben tudtuk, hogy nem volt könnyű élete, de miként élte meg lelkileg a különböző kellemetlen helyzeteket és eleve mindennemű múltbeli családi és egyéb meghurcoltatást, azokról mélyen belemenne sosem beszélt és sosem panaszkodott. Csendben és amolyan arisztokratikus viselkedéssel reagált, a támadásokra jó modorral, kulturáltan válaszolt, sosem használva közönséges szavakat. Mindig mosollyal vette az akadályokat és próbált hitéből fakadóan pozitív érzéseket közvetíteni azok felé, akik

éppen közelében tartózkodtak. Amikor hároméves segédlelkészi szolgálatom utolsó napján felmentem lakásába elköszönni, elmenetelkor azzal biztatott, hogy a jövőben bármikor kérhetek tőle segítségét és számíthatok rá. E szavak mögött amolyan nosztalgiát éreztem, amivel mintha jelezni akarta, hogy tartsuk tovább intenzíven a kapcsolatunkat, amelyből barátság alakult. Sajnos, két évre rá, miután elköltöztem Pozsonyból, csendesen hordozva betegségét, püspök urunk elhunyt. Megmaradtak viszont bennem azok a szavai és viselkedése, amelyek a mai napig arra irányítanak, hogyan kell a lelkészséghez komolyan és tisztességesen hozzáállni.

Demes Tibor
Hardicsa